

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Матеріали

**54-ї науково-методичної конференції
викладачів і аспірантів**

**«ВИЩА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ
ВИКЛИКІВ»**

**22-23 лютого 2023 року
м. Полтава**

УДК 378(082)

B55

Редакційна колегія:

Дорошенко Андрій, начальник навчального відділу, к.е.н., доцент

Колесніченко Ірина, методист II категорії навчального відділу

Бурлака Олена, методист навчального відділу

Браславець Тетяна, керівник виробничої практики навчального відділу

Ком'ютерний набір – автори тез

Відповідальність за правильність наведених статистичних даних, фактів та посилань на інформаційні джерела несуть автори тез

Матеріали 54-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Вища освіта в контексті глобальних викликів». м. Полтава: ПДАУ, 2023. – 202 с.

ЗМІСТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ	8
Аграрна освіта в умовах воєнного стану <i>Маренич Микола, Баган Алла, Шакалій Світлана</i>	8
Алгоритми прийняття рішень в агрономічній практиці <i>Біленко Оксана, Гордєєва Олена, Вороніна Віра</i>	10
Використання цифрових технологій під час дистанційного навчання у закладах вищої освіти <i>Благодарь Катерина</i>	11
Глобалізація вищої освіти: виклики та можливості <i>Коваленко Нінель</i>	13
Застосування інноваційних методів у навчальному процесі <i>Писаренко Павло, Самойлік Марина, Диченко Оксана</i>	15
Застосування особистісно зорієнтованої технології у процесі підготовки майбутніх фахівців спеціальності геодезія та землеустрій <i>Онiнко Валентина, Шевчук Сергій, Чувпило Вадим</i>	17
Значення оцінювання залишкових знань здобувачів вищої освіти спеціальності 201 Агрономія в умовах дистанційного навчання <i>Юрченко Світлана</i>	19
Інноваційні технології навчання в екологічній освіті <i>Писаренко Віктор, Піщаленко Марина</i>	21
Інтеграція викликів сьогодення у сфері охорони навколишнього середовища до системи вищої освіти <i>Тараненко Анна</i>	23
Науково-виробничий центр селекції та насінництва польових культур - головна складова освітнього процесу кафедри селекції, насінництва і генетики <i>Тищенко Володимир, Дубенець Микола</i>	24
Освітня гейміфікація як засіб підвищення ефективності навчання <i>Тристан Дар'я</i>	26
Особливості виховної роботи на кафедрі рослинництва у режимі on-line <i>Гангур Володимир, Антонець Марина, Антонець Олександр</i>	28
Особливості навчального процесу у ЗВО під час воєнного стану <i>Ляшенко Віктор, Бараболя Ольга, Короткова Ірина</i>	30
Особливості надання освітніх послуг в умовах воєнного стану <i>Шокало Наталія, Четверик Оксана</i>	32
Особливості організації навчального процесу у сучасних умовах під час викладання дисциплін на кафедрі рослинництва <i>Гангур Володимир, Філоненко Сергій</i>	34
Особливості формування соціальних навичок у здобувачів вищої освіти спеціальності 201 Агрономія упродовж навчання <i>Ласло Оксана, Олєпiр Роман, Тараненко Сергій</i>	36
Особливості формування готовності майбутніх фахівців галузі Аграрні науки та продовольство до фітосанітарного моніторингу <i>Нечипоренко Наталія, Онiнко Валентина, Поспєлова Ганна</i>	38
Переваги та ризики освітньої глобалізації <i>Ромашко Таміла</i>	40
Перспективи та особливості навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти <i>Рибальченко Анна, Криворучко Людмила</i>	43
Формування мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів аграрних спеціальностей засобами історіографії <i>Поспєлов Сергій, Міщенко Олег, Калашнік Оксана</i>	45

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	48
Аналіз засобів розробки навчальних тестів спеціальностей 051 Економіка та 292 Міжнародні економічні відносини для їх імпорту на платформу дистанційного навчання Moodle <i>Макаренко Петро, Поночовна Олена</i>	48
Асертивність як інструмент ефективної комунікації учасників освітнього процесу <i>Чернікова Наталія, Баган Надія, Вовк Микола</i>	50
Вища освіта в Україні: вектори розвитку в умовах війни <i>Протас Надія, Флегантов Леонід, Слюсар Вадим, Калініченко Антоніна, Івко Сергій, Сазонова Наталія</i>	53
Впровадження елементів дуального навчання у підготовку здобувачів вищої освіти <i>Браславець Тетяна, Колесніченко Ірина, Пастрома Людмила, Москаленко Лілія</i>	58
Дистанційна освіта: проблеми та перспективи <i>Сазонова Тетяна, Вороніна Вікторія, Вараксіна Олена</i>	60
Забезпечення академічної доброчесності при атестації здобувачів вищої освіти <i>Мирна Ольга, Першін Юрій</i>	62
Забезпечення доброчесності дистанційного навчання за освітніми програмами спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування <i>Сердюк Ольга, Канівець Дмитро, Корнійчук Артур</i>	64
Застосування синергетичного підходу як теоретичного підґрунтя для аналізу освітніх систем <i>Дорофєєв Олександр, Дубинка Олег</i>	66
Компетентнісний підхід в системі розвитку освітніх програм та підвищенні якості освітніх послуг <i>Миколенко Інна</i>	68
Коучинговий підхід як ефективний інструмент навчального процесу <i>Даниленко Вікторія</i>	70
Методичні підходи до формування універсальних компетенцій студентів у процесі вивчення курсу «Підприємництво» <i>Мороз Світлана, Калашиник Олена</i>	72
Методика створення стартапів як імпакт-проектів із відновлення України <i>Таран-Лала Олена, Дем'яненко Наталія, Світлична Алла</i>	74
Методи формування індивідуальної траєкторії навчання при вивченні дисциплін із вебтехнологій <i>Копішинська Олена, Уткін Юрій, Слюсарь Ігор, Рябий Мирослав</i>	76
Основи проектної технології у розрізі компетентнісного підходу до навчання <i>Дивнич Ольга, Чернова Ольга</i>	77
Особливості використання інноваційних методик навчання у підготовці здобувачів вищої освіти у сфері права в умовах глобалізації <i>Гладкий Сергій, Купченя Лідія, Стрілець Богдан</i>	80
Особливості застосування змішаної форми навчання в освітньому процесі закладів вищої освіти за умов дії воєнного стану <i>Воронько-Невідича Тетяна, Іщейкін Тимур, Помаз Олександр</i>	81
Особливості підготовки кваліфікованих кадрів для органів місцевого самоврядування <i>Галич Олександр, Медвідь Вікторія</i>	83
Особливості синхронного та асинхронного дистанційного навчання <i>Олійник Аліна</i>	85
Перебудова вищої освіти України в контексті воєнних загроз <i>Лозинська Тамара, Роменська Таїсія</i>	87

Переваги та недоліки дистанційного навчання у закладах вищої освіти <i>Волкова Неля, Писаренко Світлана, Михайлова Олена</i>	89
Підвищення ефективності реклами ЗВО у соціальних мережах в умовах глобальних викликів <i>Боровик Тетяна, Майборода Олена, Христенко Кирило</i>	91
Професійний розвиток викладача в контексті сучасних викликів <i>Вакуленко Юлія, Петренко Максим, Дегтярьова Лариса, Бондаренко Марина</i>	93
Рекомендації щодо визначення складу і параметрів джерел резервного живлення мережевого обладнання для доступу до мережі Інтернет <i>Поночовний Юрій, Одарущенко Олег, Протас Надія, Дегтярьова Лариса, Одарущенко Олена</i>	95
Розвиток бренду закладів вищої освіти у соціальних мережах в контексті глобальних викликів <i>Писаренко Володимир, Терещенко Іван, Комар Вадим</i>	97
Соціальний інтелект як основа для формування інших soft-skills <i>Лядський Ігор</i>	99
Didactic project as a form of planning a lesson in management disciplines <i>Mykola Zos-Kior, Dmytro Diachkov, Iryna Potapiuk</i>	100
<i>ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ</i>	103
Виклики сьогодення у вищій освіті <i>Костенко Олена, Опара Надія, Дрожчана Ольга</i>	103
Використанням Moodle та Google Meet для проведення поточного та підсумкового контролю з фізико-математичних дисциплін <i>Антонець Анатолій, Овсієнко Юлія, Рижкова Тетяна</i>	105
Вища освіта в контексті сучасних глобальних процесів <i>Опара Надія</i>	107
Глобалізація вищої освіти – основні тенденції <i>Дрожчана Ольга</i>	110
Глобалізація вищої освіти – переваги і недоліки <i>Шпилька Микола</i>	112
Особливості вивчення автоматизованих систем проєктування з використанням дистанційних технологій <i>Яхін Сергій</i>	114
Особливості реалізації проєктної технології навчання у фаховій підготовці магістрів професійної освіти <i>Горбенко Олександр, Келемеш Антон, Япринець Тетяна</i>	116
Організація освітнього процесу в коледжі в умовах воєнного стану в Україні <i>Сайчук Олександр, Боровик Олена</i>	118
Формування проєктно-дослідницьких умінь студентів закладів професійної освіти засобами навчально-методичного забезпечення <i>Антонець Анатолій, Ковальчук Станіслав, Прілепо Наталія</i>	120
Цифрові інструменти як форма активізації пізнавальної діяльності здобувачів технічного профілю <i>Левченко Юлія, Басова Юлія</i>	122
Чому дистанційне навчання залишиться з нами <i>Прілепо Наталія</i>	124
3D-моделювання та технології 3D-друку як інструменти створення лабораторного устаткування <i>Іванов Олег</i>	126

2. Development of digital and science, technology, engineering, and mathematics skills in chemistry teacher training. ORIGINAL RESEARCH article. Front. Educ., 12 September 2022. Sec. STEM Education <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/feduc.2022.932609/full>. (дата звернення: 16.01.2023).

3. Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття») [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/896-93-п> (дата звернення: 16.01.2023).

4. Подкасти: найшвидший шлях до зацікавлених <https://zounb.zp.ua/resourse/zaporizkyu-kray/zaporizhzhya-bibliotechne/fahova-osvita/podkasti-najshvidshij-shlyah-do-zacikavlenih>. (дата звернення: 16.01.2023).

ЧОМУ ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЗАЛИШИТЬСЯ З НАМИ

Прілепо Наталія, старший викладач

Освіта є однією з тих галузей нашого життя, що найбільше змінилася за час пандемії Covid-19. Закриття закладів освіти у 2020 році призвело до швидкого переходу на так зване «дистанційне навчання», що, в свою чергу, відразу показало фрагментарність застосування високоякісних освітніх технологій та цифрових (digital) можливостей. А розглядаючи ситуацію у нашій країні, можна вважати, що не враховуючи невеликі періоди офлайн навчання, ми знаходимося на дистанційному навчанні вже третій рік поспіль, що лише збільшує наростаючий тиск на нашу систему освіти.

Проте, що для когось є проблемою, для іншого – можливість, яку варто використати. Так, наприклад, певна кількість американських закладів освіти – такі як Прингстонський Університет, Вільям Коледж, Спелман Коледж та Американський університет – суттєво зменшили вартість навчання через перехід на «дистанційку» [1]. Причому зроблено це було на фоні існування доступних, хоча і не дуже поширених на Україні, альтернатив – масивно відкритих онлайн курсів (MOOCs) та різноманітних індустріальних сертифікатних програм. У США, в середньому, менше ніж 5% бюджету закладів освіти виділяється на сферу ІТ. За даними американського департаменту освітньої статистики, до пандемії лише 1/3 всіх студентів мали досвід навчання онлайн, всі решта мали традиційний університетський досвід [2]. Освіта – одна із найменше діджиталізованих та найбільше людино інтенсивних сфер економічного сектору, що призводить до високого ступеня ризику технічних збоїв.

У порівнянні з повільним рухом у сторону діджиталізації вищої освіти попередніх десятиліть, події останніх років неймовірно прискорили його. Як у багатьох економічних секторах, діджиталізація йде вперед завдяки стартап компаніям та приватному капіталу. Згідно з інформацією інвестиційного агентства HolonIQ у першій половині 2020 року, сума інвестування у нові технології для навчання склала 4,5 мільярда доларів США, що у три рази більше ніж середні піврічні інвестиції венчурного капіталу протягом останніх 10 років [3]. Більшість цих інвестицій сконцентрована на вищій освіті та її безпосередніх зв'язках із майбутніми робочими місцями.

У 2020 – 2022 роках онлайн навчання стало звичним, і більшість закладів освіти застосовує його у форматі «дистанційного навчання» читаючи лекції у

Google Meet, Zoom чи Microsoft Teams. Однак, у багатомільярдному ринку онлайн курсів та повністю дистанційних ступенів вищої освіти, існує низка нових потужних платформ, що базується на хмарних технологіях, гігантських базах даних та штучному інтелекті. Відкриті онлайн курси Coursera, що співпрацюють з більше ніж 200 університетами та компаніями, та EdX, що співпрацюють з більше ніж 160 університетами, містять матеріали десятка мільйонів учасників, використовують машинне оцінювання завдань та адаптивний контент.

Університет Іллінойса, наприклад, використовуючи технології онлайн викладання, зменшили навантаження на своїх працівників, та пропонує повний курс М.В.А. всього за 22 000 доларів США (у 4 рази дешевше звичайного), що призвело до повного закриття їх традиційної офлайн програми з отримання диплому [4]. Технологічний Інститут Джорджії є піонером у магістерській програмі з комп'ютерних наук, що коштує всього 7 000 доларів США, дякуючи чому кількість їхніх вступників у 2020 році склала 10 000 осіб.

На сьогоднішній день у світі існує більше 50 подібних освітніх платформ, і більшість з них пропонує значно нижчу вартість навчання ніж аналогічні аналогові програми. Поєднання багатьох університетів та їх освітніх програм в одну платформу відкриває значні можливості для каналів спілкування між студентом та його потенційним роботодавцем. Провайдери таких онлайн курсів як StraighterLine та Udeemy взагалі пропонують індивідуальні курси з можливістю отримати необхідні знання на основі помісячної підписки, як, наприклад, підписка на Netflix. Машинне навчання, SMS технології та штучний інтелект також мають серйозний вплив на оптимізацію технічної підтримки студентів. Як і комерційні фірми, університети починають використовувати чат-боти для допомоги студентам та відповідей на їх питання, інтегруючи їх у систему менеджменту освіти, даючи доступ до особистої інформації або використовуючи поведінкові паттерни для допомоги у питаннях навчання, розкладів занять і т. д. Наприклад, у Технологічному Інституті Джорджії вже використовують штучний інтелект у ролі асистента викладача для своїх освітніх онлайн програм. Такі підходи розповсюджуються і на діджиталізацію освітнього простору через установку «розумних» акустичних систем у гуртожитках, на зразок Siri.

Ще одним популярним трендом у діджиталізації є перехід до отримання онлайн сертифікатів, що констатують певні вміння, навички та компетенції. За цим трендом стоять роботодавці та сертифіковані навчальні програми індустрій, що у партнерстві із закладами освіти та курсами підвищення кваліфікацій є центральними у переведенні звичних нам багаторічних освітніх програм у короткі за тривалістю «мікрокредити», що будуть поєднуватися у навчання протягом життя. Вже зараз багато бізнес шкіл переймають такий досвід, створюючи таким чином нові способи надходження прибутків за допомогою коротких повністю електронних курсів.

Список використаних джерел:

1. Sean Gallagher, Jason Palmer. The Pandemic Pushed Universities Online. The Change Was Long Overdue. *Harvard Business Review*. 2020. URL: <https://hbr.org/2020/09/the-pandemic-pushed-universities-online-the-change-was-long-overdue>

2. IES.NCES. National Centre for Educational Statistics. 2020. URL: <https://nces.ed.gov/fastfacts/display.asp?id=80>
3. HolonIQ. The world's leading platform for impact market intelligence. 2020. URL: <https://www.holoniq.com/notes/4-5b-global-edtech-venture-capital-for-q1-2020>
4. John A. Burne. Gies' iMBA: Inside A Disruptive Online MBA Option. *Poets and Quants*. 2020. URL: <https://poetsandquants.com/2020/08/12/gies-imba-inside-a-disruptive-online-mba-option/>

3D-МОДЕЛЮВАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ 3D-ДРУКУ ЯК ІНСТРУМЕНТИ СТВОРЕННЯ ЛАБОРАТОРНОГО УСТАТКУВАННЯ

Іванов Олег, к.т.н., доцент

Проведення дослідницьких або науково-дослідницьких робіт не є можливим без використання різноманітного за своїм призначенням та функціоналом лабораторного обладнання чи устаткування. Бо саме ці матеріально-технічні засоби є тим ключовим інструментарієм, застосування яким дозволяє контролювати та вивірено оперувати та кількісно відстежувати перебіг протікання варіативних процесів матеріального світу, формуючи умови та обмежувальні рамки для їх реалізації та задаючи напрямки їхнього розвитку у необхідному напрямку в залежності від дослідницької мети.

Особливо гостро проблема відсутності або нестачі необхідного лабораторного устаткування проявляється в навчальних закладах національного освітнього простору, що обумовлюється повною або частковою відсутністю фінансових можливостей в їх придбанні. Це суттєвим чином знижує якість практичної підготовки майбутніх фахівців та не дає можливості творчому розвитку обдарованої молоді, що проявляє жвавий інтерес до дослідницької справи та експериментальних досліджень.

Тому, виникає потреба в пошуку раціонального шляху по набуттю необхідного лабораторного устаткування без потреби залучення значних матеріальних та фінансових ресурсів.

Одним із таких шляхів є залучення взаємозв'язаних підходів при створенні просторових матеріальних об'єктів: 3D-моделювання та технології швидкого прототипування (адитивні технології або 3D-друк).

Використання 3D-моделювання дозволяє створювати цифровий віртуальний варіант лабораторного устаткування різноманітної конструктивної форми та конфігураційного наповнення в залежності від потреби дослідника та врахуванням особливостей протікання тих чи інших процесів, що вивчаються. Розробка цифрових зразків устаткування здійснюється за використанням спеціалізованого програмного забезпечення таких як Autodesk Inventor, Autodesk Fusion, SolidWorks, SketchUp тощо.

Адитивні технології або 3D-друк – одна з форм технологій адитивного виробництва, де тривимірний об'єкт створюється шляхом накладання послідовних шарів матеріалу (друку, вирощування) за даними цифрової моделі. Друк здійснюється спеціальним пристроєм – 3D-принтером, який забезпечує створення фізичного об'єкта шляхом послідовного накладання пластичного матеріалу шар за шаром на основі віртуальної 3D-моделі [1].

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ

**54-ї науково-методичної конференції
викладачів і аспірантів
«Вища освіта в контексті глобальних викликів»**

Підп. до друку 10.02.2023. Формат 60x90¹/₁₆. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 14,2. Обл.-вид. арк. 0,7. Тираж 105 пр. Зам. 1.
Гарнітура Times New Roman Cyt.

Видання та друк – Редакційно-видавничий відділ Полтавського державного аграрного університету
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2174 від 26.04.2005 р.
Адреса: 36003, м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3.